

Sterk Fietsbeleid

Hoorzitting fietsbeleid Vlaams Parlement

Wout Baert – 10 december 2020



Fietsberaad Vlaanderen

Fietsberaad Vlaanderen is het kenniscentrum voor fietsbeleid. Goede praktijken delen en investeren in nieuw en praktijkgericht onderzoek vormen de focus.

Zo stimuleert en ondersteunt Fietsberaad Vlaanderen de dynamiek bij alle overheden die hun fietsbeleid willen versnellen.



*Voorzitter: Jan Vermeulen,
burgemeester Deinze*

Programma-manager: Wout Baert

Kansen voor een sterk fietsbeleid



Gemengd verkeer



Fietspaden



Kruispunten – verkeerslichten



Fietsparkeren & deelfietsen



Conclusie : herverdelen

Gemengd verkeer

Meer inzetten op veilig fietsen in
de kernen en verblijfsgebieden



Onderzoek Fix The Mix: fietsers en voetgangers op hun gemak, auto's te gast



Onderzoek Fix The Mix

Scheiden of mengen?

Wegtype	Snelheidsregime	Auto-intensiteit (etmaal)	Fiets Basis	Fiets Hoofdnetwerk
Lokaal type 3	30	< 3500	Gemengd	Fietsstraat (intensiteit fiets > auto)
		> 3500		Fietspad
Lokaal type 1, 2	50	niet relevant		Fietspad
Secundair	70	niet relevant		Vrijliggend fietspad

Tabel 1: Keuzeschema voor fietsinfrastructuur

Carfree hour...



Gemengd verkeer

Meer inzetten op veilig fietsen in het buitengebied en op landbouwwegen



Fix the Mix in het buitengebied ?



Verkeersdrukke op landelijke wegen stijgt
> Nood aan maatregelen om sluipverkeer te weren



Verbreden landelijke wegen leidt tot meer verkeer en impact op de omgeving
> Is er nood en hoe omgaan met de aanleg van fietspaden op landelijke wegen?



Hoe omgaan met de hogere **snelheid**?
> Aanvaardbaar terugbrengen van snelheden d.m.v. verkeersborden F99?



Fietspaden

Meer inzetten op
duurzame fietsinfrastructuur



Gebruikers van het fietspad

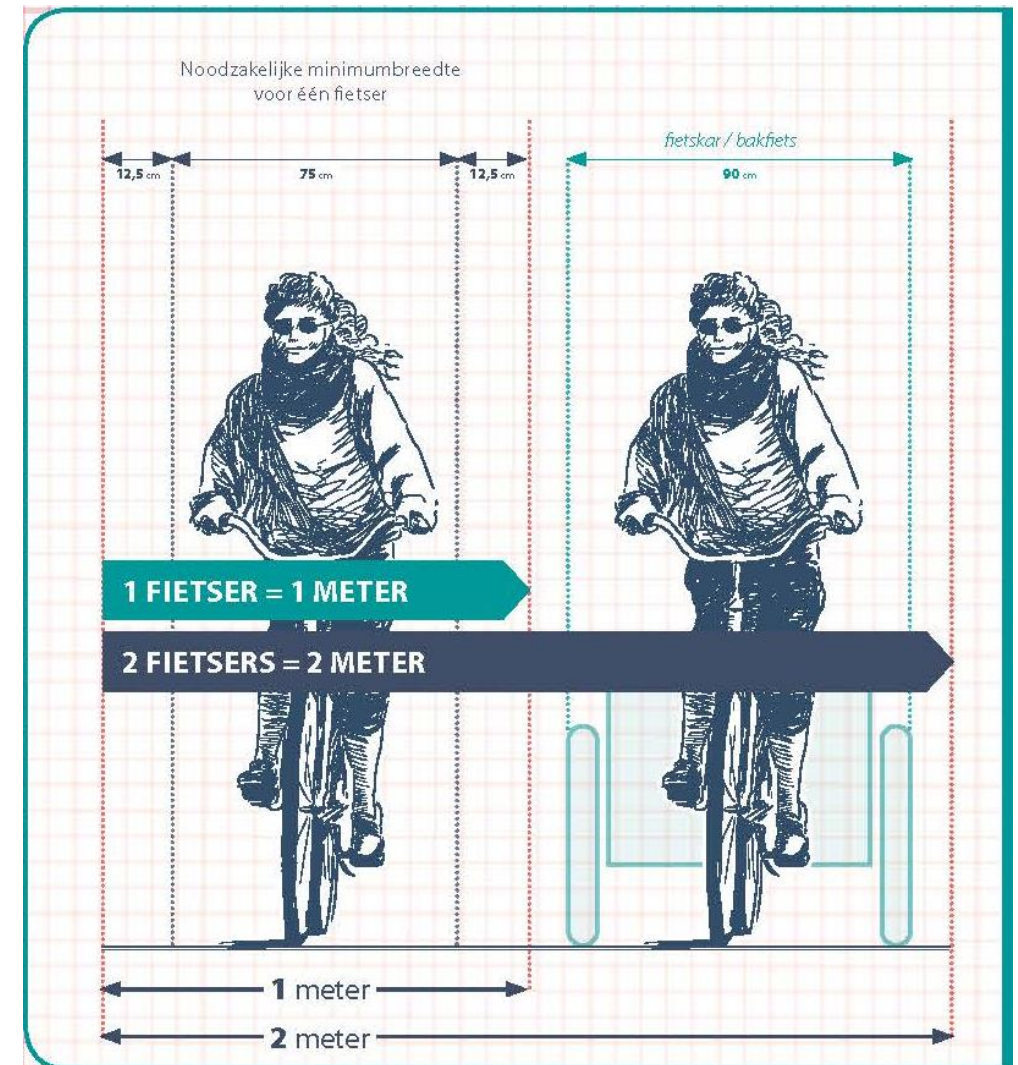


Fietsinfrastructuur

STANDAARDBREEDTE FIETSFRASTRUCTUUR

SPITSUURINTENSITEIT Fietzers (≈ dagintensiteit)*	ENKELRICHTING ev. aanliggend tot 50km/u vrijliggend > 50 km/u	DUBBELRICHTING steeds vrijliggend (ongeacht snelheidsregime)
Fietspad		
0 - 150 (24u: 0 - 1500)	2 meter	3 meter
> 150 (24u: > 1500)	3 meter	4 meter
Vrijliggende fietsweg		
0 - 150 (24u: 0 - 1500)	/	3 meter
> 150 (24u: > 1500)	/	4 meter
Fietssnelweg		
0 - 250 (24u: 0 - 2500)	/	≥ 4 meter
> 250 (24u: > 2500)	/	≥ 6 meter

* Intensiteiten worden meestal uitgedrukt per etmaal. Een vuistregel is dat het aantal fietsers op één uur tijdens de spits een tiende is van het aantal per etmaal. Dit gaat uit van een klassieke spreiding over de dag maar dat kan per straat weer anders zijn, bijvoorbeeld door pieken bij specifieke locaties of evenementen.



Advies speedpedelec maart 2020

Wensbeeld > Bouwstenen: ruimte, snelheid en gedrag

BIBEKO – lokale straten

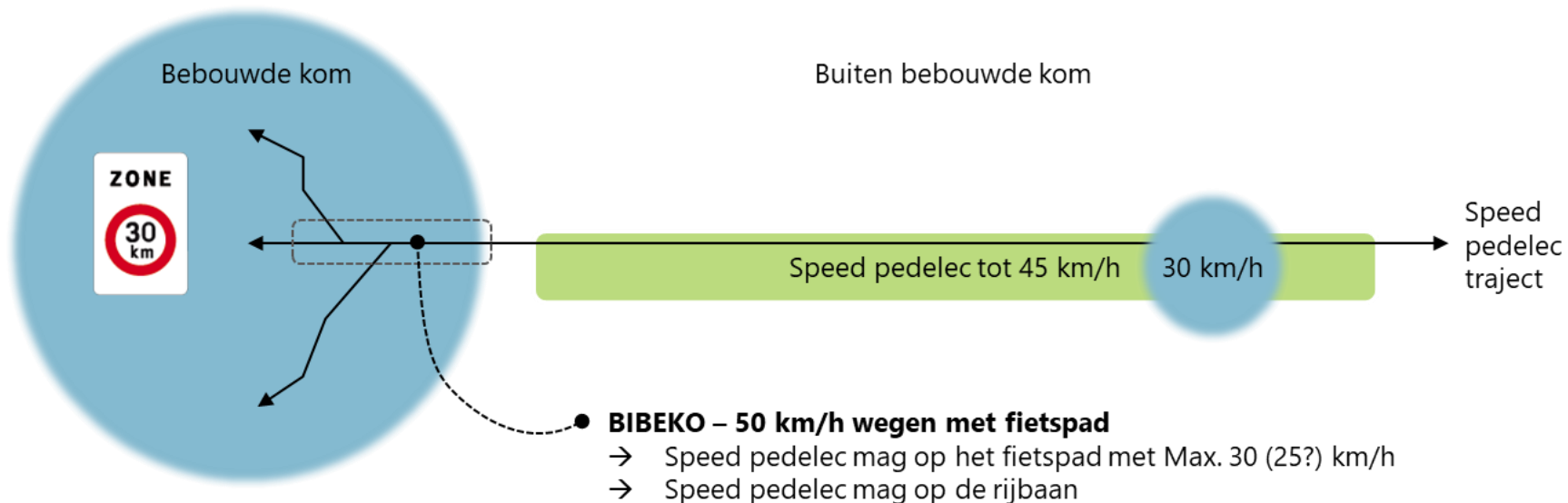
Fix the Mix visie - verkeersluwe wijken en lokale straten max. 30 km/h
Fietsen in gemengd verkeer + sterke fietsroutes

- speed pedelec in gemengd verkeer
- max 30 km/h algemeen
- geniet van bevoorrechte fietsroutes

BUBEKO – fietspad, jaagpad, landbouwweg

Fietsinfra maximaal gescheiden van gemotoriseerd verkeer

- Voldoende breedte
- Vaak beperkt aantal fietsers en andere gebruikers
- Speed pedelec op fietsinfra
- Mag tot 45 km/h
- 'Doortocht' = lokaal vertragen tot 30 km/h bij veel medegebruikers



Verkeerslichten

Meer inzetten op fietscomfort
aan kruispunten met verkeerslichten



Maximale wachttijd voor het fietsverkeer

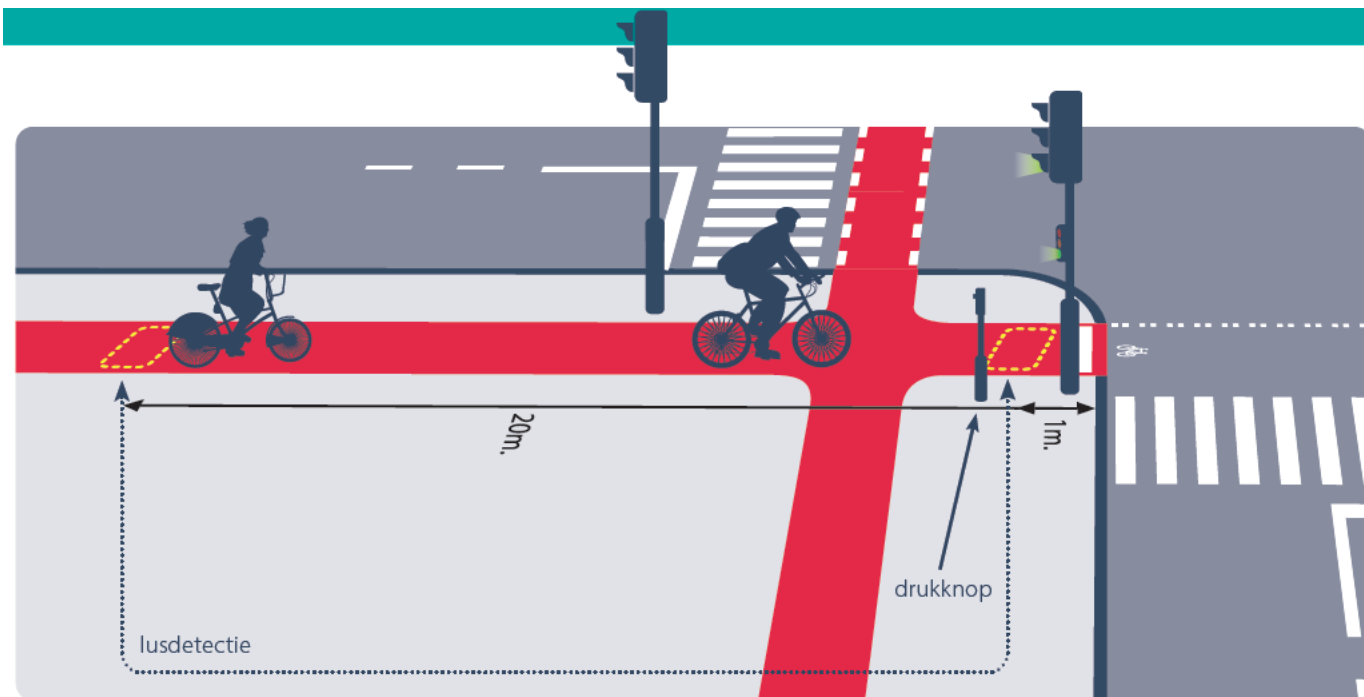
	Binnen bebouwde kom		Buiten bebouwde kom	
	In de spits	Buiten de spits	In de spits	Buiten de spits
Fietsweg / hoofd fietsroute	45 sec.	35 sec.	60 sec.	40 sec.
Bovenlokale functionele fietsroutes en lokale fietsroutes	60 sec.	40 sec.	70 sec.	50 sec.

Tabel: Voorstel Fietsberaad Vlaanderen voor een maximale wachttijd van het fietsverkeer aan verkeerslichten

Voordelen van kortere wachttijden voor fietsers:

- ✓ fietsreistijden concurrentieel t.o.v. andere vervoersmiddelen
- ✓ fietstrajecten worden aantrekkelijker
- ✓ meer fietscomfort

Detectie op afstand



Voordelen:

- Fietser kan in beweging blijven;
- Meer comfort zonder specifieke handeling;
- Lichtenregeling kan rekening houden met de hoeveelheid fietsverkeer, wachttijden worden geoptimaliseerd op basis van aantallen;
- Het fietsverkeer kan prioritair behandeld worden voor een betere doorstroming;
- Peletondetectie waardoor groepen sneller groen krijgen dan een individuele fietser.

Aandachtspunten:

- Vooral wenselijk bij kruispunten waar de rechtdoorgaande fietsbeweging dominant is;
- Combinatie van verwegdetectie en dichtbijdetectie met een drukknop als *back-up*. Het verkeerslicht kan op groen blijven zolang fietsers in het detectiegebied aanwezig zijn;
- Impact op doorstroming andere weggebruikers.

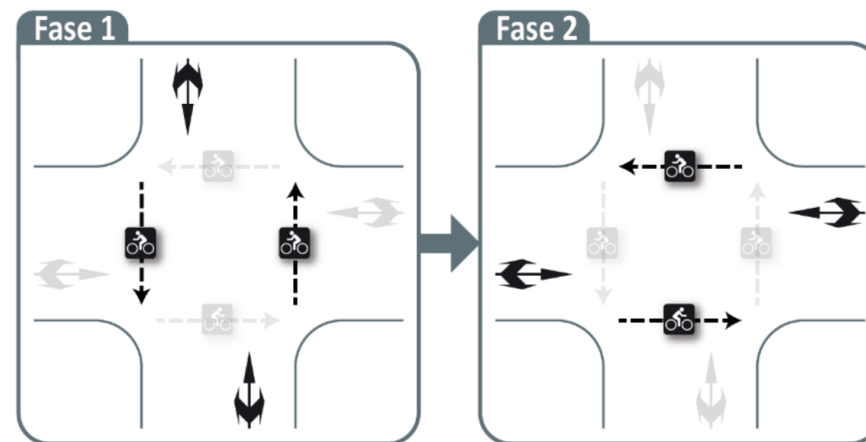
Conflictvrij // Deelconflicten



! Conflictvrije op complexe en verkeersintensieve kruispunten, maar mogen geen fetisj zijn op compacte kruispunten waar de zichtbaarheid goed is en de snelheid en intensiteit van (zwaar) gemotoriseerd verkeer voldoende laag



- > Verminderen (zwaar) gemotoriseerd verkeer op routes waar het kan
- > Goede doorstroming
- > Korte wachttijden
- > Of ondertunneling?



Fietsparkeren

Meer inzetten op kwaliteitsvolle fietsstallingen
aan mobiliteitsknooppunten



Fietsparkeren



© Bart Lasuy

Fietsparkeren

	TYPE 1 Grootschalig stedelijk spoorknooppunt Meer dan 10000 opstappende treinreizigers (Antwerpen-Berchem, Gent-Sint-Pieters, Brugge...)	TYPE 2 Regionaal of stedelijk spoorknooppunt (Sint-Niklaas, Hasselt...)	TYPE 3 Spoor- en busknoop- punt in kleinere stad (Deinze, Aarschot, Turnhout...)	TYPE 4 Station of grotere tram/bushalte (Haacht, Eeklo...)	TYPE 5 Onbemande en/of perifere opstapplaats train of tram/bushalte. Grote P&R voorziening	TYPE 6 Kleiner mobiliteits- knooppunt van tram/ bus	Type 7 Opstaphalte tram/bus of carpoolparking	Type 8 Halte tram/bus zonder specifieke voorzieningen
Types overkapping en locatie	Ondergronds / in pandig 	In pandig (veel) + overkapt (minder) 	Overkapt (veel) + in pandig (minder) 	Overkapt 	Overkapt 	Overkapt 	Niet overkapt 	
Types fietsenrekken								
Types fietsen	5% lockers e-fietsbatterij	5% lockers e-fietsbatterij	5% optie lockers e-fietsbatterij	5% optie lockers e-fietsbatterij	5% optie fiets- kluis met laadinfra	enkele nietjes met extra h-o-h-afstand optie fiets- kluis met laadinfra		
Functionaliteiten toegangscontrole- systeem	afgesloten gebouw 	afgesloten gebouw 	automatische toegangscontrole 	optie collectieve omheining 	optie fietskluis of fietsstommel 	optie fietskluis of fietsstommel 		
Intensiteit van toezicht	15' voor 1 ^{ste} trein tot 15' na laatste trein 	7-19u 	piek + rondgangen 	dagelijks optie	wekelijks optie	 optie		
Fietsdienst- verlening	- deelfietsen - fietsonderhoud en - reparatie - verkoop, uitleen accessoires - opbergruimte accessoires - fietsverhuur	- deelfietsen - fietsonderhoud en - reparatie - verkoop, uitleen accessoires - opbergruimte accessoires - fietsverhuur	- deelfietsen - (mobiel) fietsonderhoud en - reparatie - opbergruimte accessoires - optie fietsverhuur	- optie deelfietsen - optioneel mobiel fietsonderhoud en -reparatie of zelfserviceset - optie opbergruimte	- optie deelfietsen - optie zelfserviceset	optie deelfietsen		



Uitdagingen fietsparkeren: hervorming pendelfonds?



Samenwerking NMBS

- > Verdere ontwikkeling van fietsparkeren aan stationsomgevingen
- > Nood aan overeenkomst met én afspraken over kosten tussen betrokken partners



Meer inzetten op de combinatie openbaar vervoer en fiets

- > Meer kwaliteitsvolle stallingen
- > Meer deelfietsen



Duurdere fietsen vragen meer diefstalveiligheid

- > Betere dienstverlening



© Stefan Dewickere

Uitdagingen combi-mobiliteit: hervorming pendelfonds?



Naadloze overstap fiets – openbaar vervoer

> Sterke integratie verhoogt succes (cfr. OV-fiets -> Blue-bike, met NMBS en DL als aandeelhouder)



Aanwezigheid Blue-bike in alle stations is garantie op **beschikbaarheid én gebruiksvriendelijkheid**

> Grotere beschikbaarheid nastreven (meer fietsen, meer ontleenpunten @ stations en haltes)



Vraag naar meer **diefstalveiligheid**

> Beschikbaarheid van kluizen of kleinere afgesloten stallingen in beheer van Blue-bike?

Basis voor een sterk fietsbeleid ?

Herverdeel op 3 domeinen:

RUIMTE / BUDGET / CAPACITEIT





60/40

Elke Vlaming verplaatst
zich **2,42** keer /dag



2020

6.178.361 (+ 6 jaar)

14.951.634

2024

6.310.226

15.775.565

2020

9.720.057 (65,01%)



2.121.637 (14,19%)

+ 48 %



+ 1.033.476 / 4 jaar

1.845.032 (12,34%)



627.969 (4,20%)



387.247 (2,59%)



(1,67%)

andere

2024

9.465.339 (60,00%)

3.155.113 (20,00%)

2.090.262 (12,50%)

662.574 (4,20%)

408.587 (2,59%)

(0,71%)

Wat wil de Vlaming...



Meer weten?

Documentatie



Documentatie



Handboek STERK FIETSBELEID

<https://fietsberaad.be/documenten/sterk-fietsbeleid-handboek-voor-lokale-actie/>



Rapport VEILIG FIETSEN IN GEMENGD VERKEER

https://fietsberaad.be/wp-content/uploads/FB_Rapport_Fixthemix_DEF.pdf



Brochure FIETS DNA 2020

<https://fietsberaad.be/documenten/fietsdna2020/>



Advies EEN DUURZAAME BREEDTE VOOR FIETSINFRASTRUCTUUR

<https://fietsberaad.be/documenten/de-fietsmaat-duurzame-breedte-fietsinfrastructuur/>

Documentatie



Advies SPEEDPEDELEC

<https://fietsberaad.be/documenten/advies-speed-pedelec/>



Onderzoek VEILIGHEID EN FIETSCOMFORT AAN VERKEERSLICHTEN

<https://fietsberaad.be/documenten/veiligheid-en-fietscomfort-aan-verkeerslichten/>



Rapport FIETSPARKEREN AAN MOBILITEITSKNOOPPUNTEN

<https://fietsberaad.be/documenten/fietsparkeren-aan-mobiliteitsknooppunten/>



Advies 20% FIETSAANDEEL

<https://fietsberaad.be/documenten/groei-fietsaandeel-in-vlaanderen/>

Einde

Nog vragen?
Surf zeker ook eens naar
www.fietsberaad.be

